

Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse om forslag til Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse af [...] om oprettelse af et fællesskabsprogram til støtte for særlige aktiviteter i forbindelse med finansielle tjenesteydelser, regnskabsaflæggelse og revision

KOM(2009) 14 endelig — 2009/0001 (COD)

(2009/C 228/13)

Rådet for Den Europæiske Union besluttede den 3. februar 2009 under henvisning til EF-traktatens artikel 95 at anmode om Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse om:

»Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse af [...] om oprettelse af et fællesskabsprogram til støtte for særlige aktiviteter i forbindelse med finansielle tjenesteydelser, regnskabsaflæggelse og revision«

Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalgs præsidium henviste den 24. februar 2009 det forberedende arbejde til Den Faglige sektion for Det Indre Marked, Produktion og Forbrug.

På grund af sagens hastende karakter besluttede Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg på sin 452. plenarforsamling den 24.-25. marts 2009 (mødet den 24. marts) at overdrage det forberedende arbejde til Umberto BURANI som hovedordfører, og vedtog følgende udtalelse med 95 stemmer for, 3 imod og 14 hverken for eller imod:

1. Resumé og konklusioner

1.1 Den igangværende krise kræver en revision af hele regelsættet for finansielle aktiviteter. For så vidt angår **tilsyn** frem sættes der i rapporten fra Larosière-gruppen en række henstillinger, som samtidig har form af en grundig analyse af svaghederne ved reglerne og den tidligere praksis.

1.2 Kommissionens foreliggende forslag er i overensstemmelse med disse henstillinger og kan på sin vis siges at foregribe dem, idet der stilles EU-midler til rådighed som **tilskud** til de tre organer, der yder teknisk og juridisk bistand til tilsynsmyndighederne, EFRAG, IASCF og PIOB. Hensigten er, at disse tilskud skal sikre, at de pågældende organer er uafhængige af eksterne faktorer. EØSU bakker op om forslaget, men gør opmærksom på, at de tre organer er oprettet af og for erhvervet, og at de ikke mister deres karakter af at høre til i den private sektor, blot fordi deres standarder indarbejdes i fællesskabslovgivningen eller i et samlet regelsæt. Det bliver **vanskeligt at adskille offentlighedens interesse fra det arbejde, der udføres i erhvervets interesse**.

1.3 Der er ligeledes bestemmelser om **finansielle bidrag til tilsynsudvalgenes specifikke aktioner**. Disse udvalg er rådgivende støtteorganer oprettet af Kommissionen, som består af repræsentanter for medlemsstaternes tilsynsmyndigheder. Specifikke aktioner identificeres som uddannelse af tilsynsmyndighedernes personale og forvaltning af informationsteknologiprojekter. EØSU undrer sig over dette; **det forstår ikke, hvorfor der skal anvendes EU-midler**, når det er medlemsstaterne, der har nytte af uddannelsen og projekterne.

2. Indledning

2.1 Den aktuelle, verdensomspændende finansielle krise har haft og har stadig katastrofale virkninger, hvis rækkevidde vi endnu ikke fuldt ud kan vurdere, men som uden tvivl vil være enorm. Ud over de alvorlige økonomiske og samfundsmæssige konsekvenser har krisen haft én positiv effekt. Den har nemlig nødvendiggjort en **kraftig revurdering af de principper**, som finansverdenen hidtil har bygget på, og **af de forvisninger**, som førte til en undervurdering af den risiko, der er forbundet med finansiell aktivitet.

2.2 En sådan revurdering indebærer, at alle de implicerede parter må se med ærlige, kritiske øjne på deres egen rolle, vurderinger og handlinger. Det gælder de finansielle aktører, lovgiverne, kontrolmyndighederne, kreditvurderingsinstitutterne og økonomerne, der alle har en del af ansvaret. På den anden side er der ingen, der står med eneansvaret eller det fulde ansvar. Begivenhederne i dag og en gennemgang af tidligere praksis viser, at **krisen er resultatet af en række sammenfaldende og indbyrdes afhængige årsager**.

2.3 Blandt de mange årsager til krisen skiller det **mangelfulde tilsyn** sig ud. Reglerne virkede gode, men viste sig utilstrækkelige til at imødegå for ikke at tale om forhindre det nu kendte hændelsesforløb, og har endda i nogle tilfælde været den egentlige årsag. **Rapporten fra Larosière-gruppen** foretager en gennemgang af området og fremkommer med en række henstillinger, der skal rette op på manglerne. Med prisværdig timing har Kommissionen fremsat et forslag om oprettelse af et fællesskabsprogram til **støtte for aktiviteter, der tilvejebringer instrumenter til forbedring af tilsynet med de finansielle aktiviteter**, der er i overensstemmelse med og foregriber henstillingerne i rapporten.

2.4 Programmet indeholder bestemmelser om **tilskud til tre organer**, som yder teknisk og juridisk bistand til de tilsynsmyndigheder, der beskæftiger sig med henholdsvis **overvågning af værdipapirmarkedet, bankaktiviteter og forsikrings- og arbejdsmarkedspensioner**. De tre juridiske organer er *Den Europæiske Rådgivende Regnskabsgruppe (EFRAG)* og *International Accounting Standards Committee Foundation (IASCF)*, der beskæftiger sig med **regnskabsaflæggelse**, og *Public Interest Oversight Board (PIOB)*, der beskæftiger sig med **revision**.

2.5 Derudover er der bestemmelser om **finansielle bidrag til tilsynsudvalgenes specifikke aktioner**. Tilsynsudvalgene er uafhængige rådgivende organer, der ikke har status som juridisk person, nedsat af Kommissionen med kompetence inden for de tre områder og bestående af de nationale tilsynsmyndigheder. Udvalgene bistår Kommissionen med debatter, overvejelser og rådgivning og derudover »medvirker de til konsekvent og rettidig gennemførelse af fællesskabslovgivningen i medlemsstaterne«. Da de tre udvalg ikke har status som juridisk person, har det, for at de kan indgå kontrakter med tredjeparter, været nødvendigt at oprette **støttestrukturer** med status som juridisk person for hvert udvalg i det land, hvor det har hjemsted, dvs. i Storbritannien for banktilsyn (**CEBS**), i Frankrig for værdipapirer (**CESR**) og i Tyskland for forsikringer og pensioner (**CEIOPS**).

3. Bemærkninger og kommentarer

3.1 Udvalget bifalder Kommissionens initiativ, der har til sigte at tilvejebringe stadigt bedre tilsynsinstrumenter for finanssektoren i overensstemmelse med henstillingerne fra Larosièreregruppen, men bemærker, at der ikke er nogen nyskabelser, hverken når det gælder den opgave og de funktioner, som udføres af de tre juridiske støttestrukturer, der skal modtage tilskud, eller de udvalg, som vil få finansielle bidrag. De finansielle bidrag skal således forbedre den eksisterende situation, hvilket tyder på, at der er tilfredshed med strukturerne, som de er, men også på at der er en opfattelse af, at deres arbejde skal forbedres eller styrkes.

3.2 De to udvalg, der beskæftiger sig med **regnskabsaflæggelse**, IASCF og EFRAG, udarbejder internationale regnskabsstandarder af høj kvalitet, der til dels er indarbejdet i fællesskabslovgivningen, og ifølge Kommissionen »får investorer, kreditorer og andre berørte parter [i kraft af dem] adgang til rettidige, pålidelige og relevante oplysninger om virksomheders økonomiske forhold«. Disse konstateringer underbygges ikke af de faktiske forhold. Inden der iværksættes reformer, må de ansvarlige tage stilling til, **om sammenbruddet skyldtes mangelfulde regnskabsstandarder, eller at regnskabsreglerne ikke anvendtes med den nødvendige forsigtighed**.

3.2.1 Med hensyn til den mest kritiske sektor med de største brister, nemlig **værdipapirmarkedet**, hvor IASCF- og EFRAG-reglerne finder anvendelse, fremhæver Kommissionen udtrykkeligt den altafgørende betydning af uafhængighed af »ubehørig påvirkning fra [berørte] parter« og »ikke-diversificeret, frivillig finansiering fra interesserede parter side« som en af grundene til, at det er nødvendigt med tilskud. Problemstillingen har tidligere været behandlet i Rådet (Økofin) og Europa-Parlamentet, men nu er et andet spørgsmål blevet aktuelt: Eftersom disse organer har brug for ressourcer til at løse deres vanskelige opgave, **er et »tilskud« så nok til at sikre deres uafhængighed?** EØSU mener, at spørgsmålet bør behandles mere indgående.

3.3 De samme overvejelser gælder for **revisionen** i forbindelse med det tilskud, som ydes til PIOB, der er et organ, som overvåger den proces, der fører til vedtagelse af ISA-standarder (internationale revisionsstandarder) samt andre aktiviteter under IFAC (Den Internationale Revisorsammenslutning) i offentlighedens interesse. Den eventuelle indarbejdelse af ISA-standarder i EU-lovgivningen (direktiv 2006/43/EF) understøtter det rimelige i, at **reglerne er neutrale**, og at Kommissionen er repræsenteret med to af de ti medlemmer i PIOB's ledende organer.

3.4 Som konklusion på afsnittet om »tilskud« er EØSU enig med Kommissionen i, at de organer, der er ansvarlige for de internationale standarder, skal udstyres med tilstrækkelige midler, der sikrer, at de kan udføre deres opgaver og forblive uafhængige. Der gøres gentagne gange mere eller mindre udtrykkeligt opmærksom på dette, hvilket er et klart signal om, at der er et grundlæggende problem, nemlig at disse organer er oprettet af erhvervet med henblik på at fastlægge gyldige normer og standarder for det selskamsme erhverv. Organernes **karakter af at høre til i den private sektor** ændrer sig ikke, heller ikke selv om disse normer og standarder indarbejdes i den almindelige lovgivning. Det bliver således svært for organerne at **adskille offentlighedens interesse fra det arbejde, der udføres for de erhvervsgrupper**, som juridisk kontrollerer dem.

3.5 De finansielle bidrag, der gives til **tilsynsudvalgene**, skal især gå til **uddannelse af de nationale myndigheders personale og forvaltning af informationsteknologiprojekter**. Som tidligere nævnt er disse udvalg uafhængige rådgivende organer, som er nedsat af Kommissionen og består af de nationale myndigheder. Uddannelsen af personalet (henstilling nr. 19 fra Larosièreregruppen) og projektforvaltningen er uden tvivl vigtige opgaver, som dog udelukkende gavner medlemsstaterne. EØSU forstår derfor ikke, hvorfor disse aktioner skal finansieres af EU-midler og ikke af medlemsstaterne selv.

3.6 Sidst i forslaget anfører Kommissionen, at der bør indgå et element af fleksibilitet ved afgørelsen af, hvem der kan modtage tilskud. En nærmere analyse af foranstaltningerne til imødegåelse af krisen kan føre til, at det bliver nødvendigt at oprette nye organer eller at udvide beføjelserne for de eksisterende, ligesom det kan vise sig nødvendigt at erstatte en allerede udpeget støttemodtager med en ny. EØSU har ingen indvendinger herimod, men henleder opmærksomheden på, at man bør **undgå at øge antallet af organer**, der er omfattet af programmet **mere end højest nødvendigt**. Man bør snarere, i det omfang det er muligt, udvide de eksisterende organers beføjelser.

Bruxelles, den 24. marts 2009

Mario SEPI
Formand
for Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg
